

ken van a szelídgesztenye állományok legnagyobb része, másrészt a forgácsolást és forgácslemez készítést itt lehet a már beépített gépekkel elvégezni. Nem kell új gépeket beszerezni, egyedül a diffúziós batteriákat a szükséges kalorizátorokkal és egy vákuum besűrítőt kell elkészíteni.

Amennyiben nagyobb mennyiségű tölgyfa kerülne forgácslap gyártásban felhasználásra, kísérletet kellene végezni, hogy az aránylag alacsony cserzősav tartalom ellenére nem lenne-e kifizetődő annak is kilúgozása a forgácsolás után. A nyert cserzősavat besűrítve, megfelelő edényekben, tartálykocsikban szállíthatnánk különböző bõrgyárakba.

Röviden összefoglalva: a szelídgesztenyéből — az értékesebb választékokat kivéve — minden választékot, még a rőzsét is a szombathelyi forgácslemez gyárba kellene szállítani. Itt a megfelelő előkészítés után forgácsolva, illetve a vékonyabb anyag örölvé, csiszolva lenne. Ezután történné a cserzősav kivonás és besűrítés. A felhasználást forgács és csiszolat anyagát a kilúgozás után megfelelő kezeléssel át forgácslap, illetve brikett gyártásra használhatjuk fel.

Jövedelmezőségi számítást nem csináltam, de azt hiszem, így is megállapíthatjuk azt, hogy a népgazdaság számára csak előnyt jelent és nagyobb jövedelmet biztosít ez a kettős hasznosítás, mintha tüzelőanyagként elégetném.

Forrásmunkák: Gayer—Fabricius: Die Forstbenutzung 1949. — Lukáts István: Vegyipar megteremtése az erdőgazdaságban. 1953. — Erdőgazdasági és Faipari Lapszemle, 4. szám, 1957.

A jugoszláv erdészek magyarországi látogatásának visszhangja

Az Országos Erdészeti Egyesülethez meleghangú baráti levelet küldtek az ősszel vendégségben itt járt jugoszláv Szövetségi Erdészeti Egyesület tagjai. Egyidejűleg megküldték az egyesület tartományi titkársága elnökének, *Vojin Vaszilics* erdőmérnöknek tanulmányát a látogatás szakmai beszámolójáról, amely sok fényképet is tartalmaz. A magyar erdőgazdálkodásról írt tanulmány a *Sumársztvo* (Erdészet) című belgrádi lapban is megjelent. Az alantikban közöljük a tanulmányt és a hozzá kapcsolódó átirat rövid tartalmát.

A jugoszláv erdészetet a magyar erdészethez épp úgy, mint az egész jugoszláv népet a magyar néphez természeti, gazdasági és történelmi hasonlatosságok fűzik. Boldogulásunk érdeke egymásra utal bennünket, s ezért megkerestük azt az utat, amely a baráti és szakmai kapcsolatok révén az együttműködéshez, a kölcsönös szakmai megsegítéshez, és erdőgazdasági tapasztalataink kicseréléséhez vezet.

A kiskunhalasi erdőgazdaságnál a homoki erdősítést és a csemetenevelést emelték ki a beszámolójukban, mint amely emlékeztette őket a szuboticei és a deliblái homokfásításra. A fenyő-, akác- és nyártelepítésekről, mint a szakzséruiség és a megbízhatóság példájáról beszéltek. A csemetekertben a fenyő magvetését és a praktikus kézikultivátorozást említik meg.

A szolnoki erdőgazdaságnál a szikerdősítések megtekintése alkalmával nagy figyelemmel hallgatták a talajművelési és telepítési eljárások ismertetését. Ez a kérdés azért érdekli a jugoszláv szakembereket, mert náluk is, például Bezdán, Apatin, Doroszló és Palánka környékén, kiterjedt szikések vannak. A püspökladányi szik-kísérleti állomásról és annak eredményeiről írva megjegyzik, hogy az egyetlen ilyen állomás Európában, sőt talán az egész világon. A fehéryárral és az ezüstfa telepítésével hosszú méltatásban foglalkoznak, helyeslik a tamariska felhasználásának mellözését, megemlítik a gyökérfeltárás fontosságát és tanulságait, valamint azt a szembetűnően ellentétes képet, amit a sikeres és szép kísérleti erdősítések és a környező szikes pusztaság mutat.

A ráckevei magkísérleti állomásról is elismerően írnak. Aláhúzzák, hogy az erdei magvak származásának és a megismerhető tulajdonságai vizsgálatának, de nem utolsó sorban a lehető legszakszerűbb tárolásnak milyen fontossága van.

A sárvári erdőgazdaságnál látott tölgy és gyertyán egyes erdők állapotáról és az azokban rendszeresített erdőművelési eljárásokról igen kedvező benyomást nyertek.

Az ERTI sárvári magtermő plantázsa eredményeivel kapcsolatban megemlítik, hogy ezen a téren európai viszonylatban talán csak a svédek értek el erre a fokra. A fenyőoltásokat élénk érdeklődéssel szemlélték, valamint a nyárfa-nemesítés siker-einek is őszinte elismeréssel adóztak.

A bajai erdőgazdaság nagyüzemi csemetekertjeiről megállapítják, hogy mintaszerűen vannak berendezve (talajművelőgépek, gépi öntözés stb.). A 140-féle nyár-klón fejlődése a kísérleti parcellákban megfigyelhető. Felvetik a nyárfarák leküzdésének problémáját és a fűznesesítést.

Ugyanitt megemlítik, hogy az erdőgazdaság 1950 tavaszán olyan különleges erdő-sítésekét végzett, amelyekben *Populus euroamericana* cv. *serotina* nyárt 2, 4, 6 és 8 méter négyzetes hálózatban *Acer platanoides* és *Fraxinus americana* fajtavál egyítve ültettek, s vizsgálják a kölcsönös hatásukat, — főleg a sűrűség hatását — a növekedésre és a fatömeggyarapodásra.

Kiválóan tartják a legjobb dunamenti termőhelyeken látott tölgy, kőris, szil, fekete dió és „nemesnyár“ (*Populus marilandica*) állományokat. Különös tetszést aratott a tanulmányi út jugoszláv résztvevői között az úszó munkásszállás (tanya-hajó), amely a korszerű szociális gondoskodás (élelmezés, elszállásolás, fürdő stb.) legmagasabb fokát jelenti.

Hangot adnak a beszámolójukban annak a benyomásnak is, hogy nálunk az alacsony erdősültség és a magas faimport miatt a fát és az erdőt nagyon megbecsülik, az erdőművelésre általában igen nagy gondot fordítanak, ezért az erdőgazdálkodás belterjes, s ilyen vonatkozásban Magyarországon a külföldi részére sok a látni és tanulnivaló.

Ezt a látogatást a magyar erdész szakemberek is csak kezdetnek tekintik és remélik, hogy a jövőben több hasonló látogatással és tapasztalatcserével megvalósítható lesz az a szorosabb együttműködés és egymás szakmai megsegítése, amit a kapcsolatok felvételekor célul tűztek ki.

Abonyi István

Erdőgazdasági igazgatók az erdészetek önállóságáról

Lapunk múlt év decemberi számában közöltük az erdészetvezetők nyilatkozatait az erdészetek önállóságának fokozása tárgyában. Most a szerkesztőbizottság nyilvánosságra hozza az erdőgazdaságok igazgatóinak ugyanebben a tárgyban elfoglalt álláspontját.

Végyári Jenő, Esztergom. Átolvasva az erdészetvezetőknek az erdészetek fokozottabb önállóságára vonatkozó megállapításait, elsősorban az lep meg nagyon, hogy a vélemények mennyire különböznek. Egyik szerint adva van az erdészeti önállóság, a másik szerint nincs megfelelő önállóság. A legjobban azonban *Müller Géza* elvtárs hozzászólása ragadott meg: „Külön probléma az erdészetek önállóságán belül az erdész-kerületek vezetésében szükséges egyéni felelősség és politikai, szakmai rátermettség.“ Annyival szeretném kiegészíteni, hogy ez vonatkozik az erdészetvezetőkre is. Erdőgazdaságunkban igyekszünk minél több önállóságot biztosítani az erdészetek részére. Mielőtt az erdőgazdaság fejlesztési tervét összeállította, minden erdészetvezetővel áthasznált, sőt írásban is kérte annak beadását. Minden egyes gazdasági tervkészítésnél az erdészetek saját maguk állítják össze terveiket — vágásterület besorolás, erdőművelési feladatok, favágatási terv, magas-mélyépítés, tatarozás és általában minden elvégzendő munkára kikérjük a véleményüket. Ezek alapján állítja össze az erdőgazdaság az éves tervdokumentációját. Átruháztam fegyelmi jogkörömet utólagos jóváhagyással. A múlt gazdasági évben megkapták ágazatonként a pénzügyi keretszámokat is. Szabadon gazdálkodhattak, maguk állapíthatták meg munkahelyenként az egységre vonatkozó pénzfelhasználást. Az erdőgazdaság csak ellenőrzött, hogy a keretszámokat túl ne lépjék. Áthelyezéseknél, felvételnél minden esetben kikérjük az erdészetvezetők véleményét, sok esetben az ő ajánlásaik alapján vesz fel az erdőgazdaság alkalmazottat. Persze vannak esetek, amikor fontos, hogy az erdőgazdaság beleszóljon a személyek — főleg a műszaki állománybeliek — sorába. Nagyon sok igazolást tudnék még felsorolni az erdészetek önállóságára, de ne sértődjön meg senki — sok embernek még ma is mankó kell. Nem tud élni azzal, amit kapott. Mi ennek az oka? Nem képezi magát, nem olvas, nem törődik a holnappal, nem ismeri a szocialista társadalom követelményeit. Egy sereg emberben még él a múlt csökevénye. — Az egyik elvtárs azt írja: idő van, nincs korlátozás, csak jól kell kihasználni. Ez az igazság. Teljes ember legyen mindenki a munkahelyén, törődjön a jövővel, tervezzen, gondolkozzon, ne szakadjon el a fejlődéstől és szokjanak le egyszer az erdészek arról, hogy tűz mellől dirigáljanak. A jó gazda igyekezetével végezzék a munkájukat, használják ki ők is jól ezt a 8—10 órát. A bányásznak, vagy egyéb ipari dolgozóknak a műszakot ki kell dolgozni, a favágónak